

Pårørendes forhandlinger

Sundhedsstyrelsen

Enhed for Ældre og Demens

Webinar den 1.3.2022

Værd at vide om pårørende

Ph.d. studerende Eva Hoffmann, ehof@ucsyd.dk

Sygehus
Sønderjylland

Et ph.d. studie omkring ældres pårørende

- *At bidrage med viden om pårørendes **forhandlinger** med de sundhedsprofessionelle i forbindelse med ældres akutte indlæggelsesforløb*
- Et kvalitativt studie
- Deltagere: pårørende til akut indlagte ældre på +75 år
- Individuelle interviews og fokuserede observationer
- Tre delstudier: *tiden op til, under og efter* den akutte indlæggelse

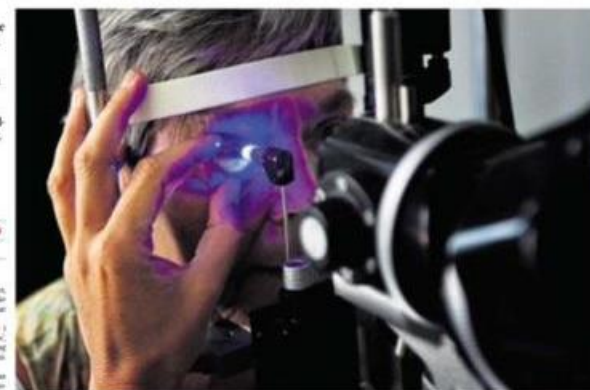
”Man skal kunne tale for sin syge moster eller have nogen, der kan gøre det for én”

Hjort, 2015

De veltalende og højestuddannede får mest velfærd

Mennesker med lang uddannelse og talegaverne i orden har lettere adgang til omsorg på landets hospitaler, skoler og plejehjem. Velfærdstaten smuldrer langsomt, og danskerne skal i højere grad end tidligere forhandle sig til de knappe ydelser, konkluderer professor Katrin Hjort i en doktor-disputats. Det får flere til at søge rådgivning hos private organisationer.

VELFÆRDSFORSKNING
VOM BOKHOLMSEN
Udfordringen stiger de mennesker, der er bedst udstyret i den danske velfærd, er også dem, som har lettere ved at få hjælp til den udfordring. Det er konklusionerne i doktordisputatsen 'Forsinkelser i velfærdstaten', der er skrevet af professor i psykologi og velfærdsforskning ved Syddansk Universitet, Katrin Hjort.

Mange regler
Hjort mener, at de har haft en stor indflydelse på, at de har haft svært ved at få hjælp til den udfordring. Det er konklusionerne i doktordisputatsen 'Forsinkelser i velfærdstaten', der er skrevet af professor i psykologi og velfærdsforskning ved Syddansk Universitet, Katrin Hjort.

Mennesker med hørelidelse, psykisk sygdom og kroniske lidelser søger i stigende grad rådgivning, her primært gennem velfærdstatens kommuner og regioner, og flere af dem søger rådgivning hos private organisationer. Det er konklusionerne i doktordisputatsen 'Forsinkelser i velfærdstaten', der er skrevet af professor i psykologi og velfærdsforskning ved Syddansk Universitet, Katrin Hjort.

Skal ældre og syge uden pårørende overlades til sig selv?

3/9 bragte jp.dk en artikel med overskriften: "Hver anden pårørende hjælper deres ældre og syge, hver dag eller flere gange om ugen".

ANETTE NELLEMANN PEDERSEN, SYGEPLEJERSKE, STUD.CAND.JUR., AARHUS UNIVERSITET

3/9 bragte jp.dk en artikel med overskriften: "Hver anden pårørende hjælper deres ældre og syge, hver dag eller flere gange om ugen".

Denne artikel fremkom på baggrund af en undersøgelse foretaget af Ældre Sagen, som havde undersøgt, hvorvidt de pårørende til

Forstærkede krav til borgernes navigerings- og forhandlingsevner

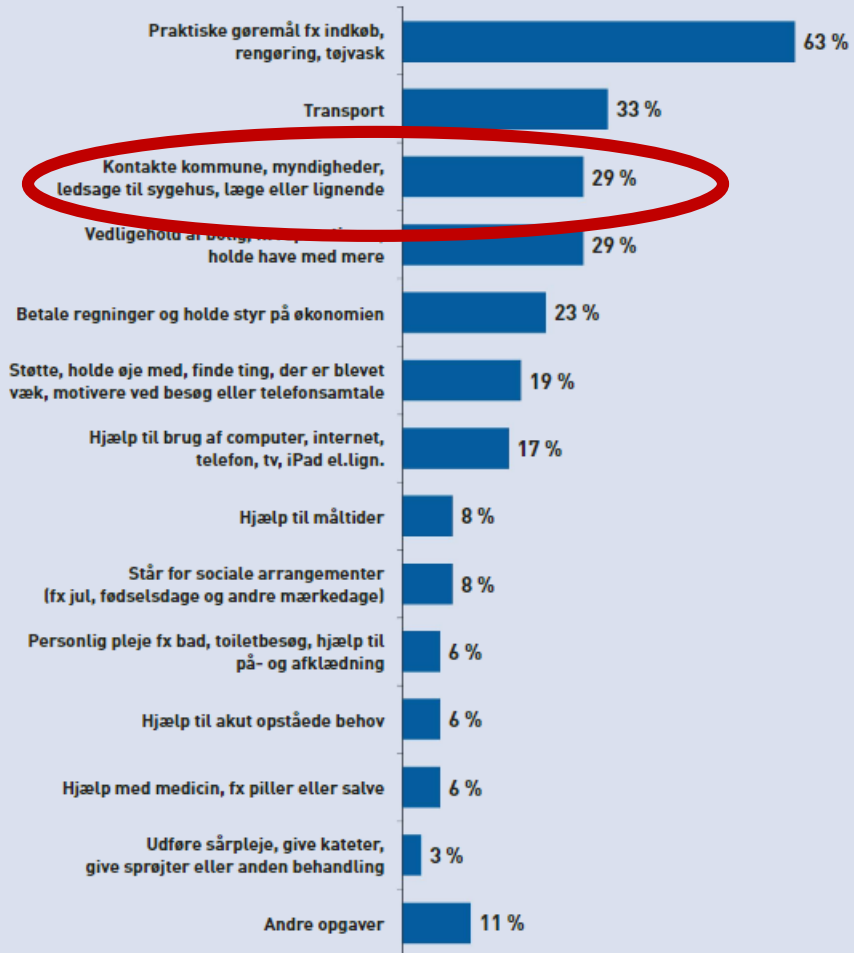
Rationalet bag ph.d. studiet

- Akut indlæggelse kan gøre ældre særligt sårbare
- Ældre kan have brug for pårørende, der kan tale deres sag
- Mulige udfordringer i mødet mellem pårørende og sundhedsprofessionelle
- En grundlæggende antagelse er, at nogle pårørende vil have lettere ved at forhandle med de sundhedsprofessionelle end andre

Risiko for ulighed i ældres *adgang* til velfærd
Et potentielt A og B hold

Hvad hjælper pårørende med?

Kilde: Befolkningsundersøgelse om pårørende, 2021

”Patientens ADVOKAT”

- Mediator
- Bindeled
- Brobygger
- Mellemand
- Beskytter
- ”Vagthund”
- ”Limen”

Tabel fra Ældre Sagens medlemsblad februar 2022

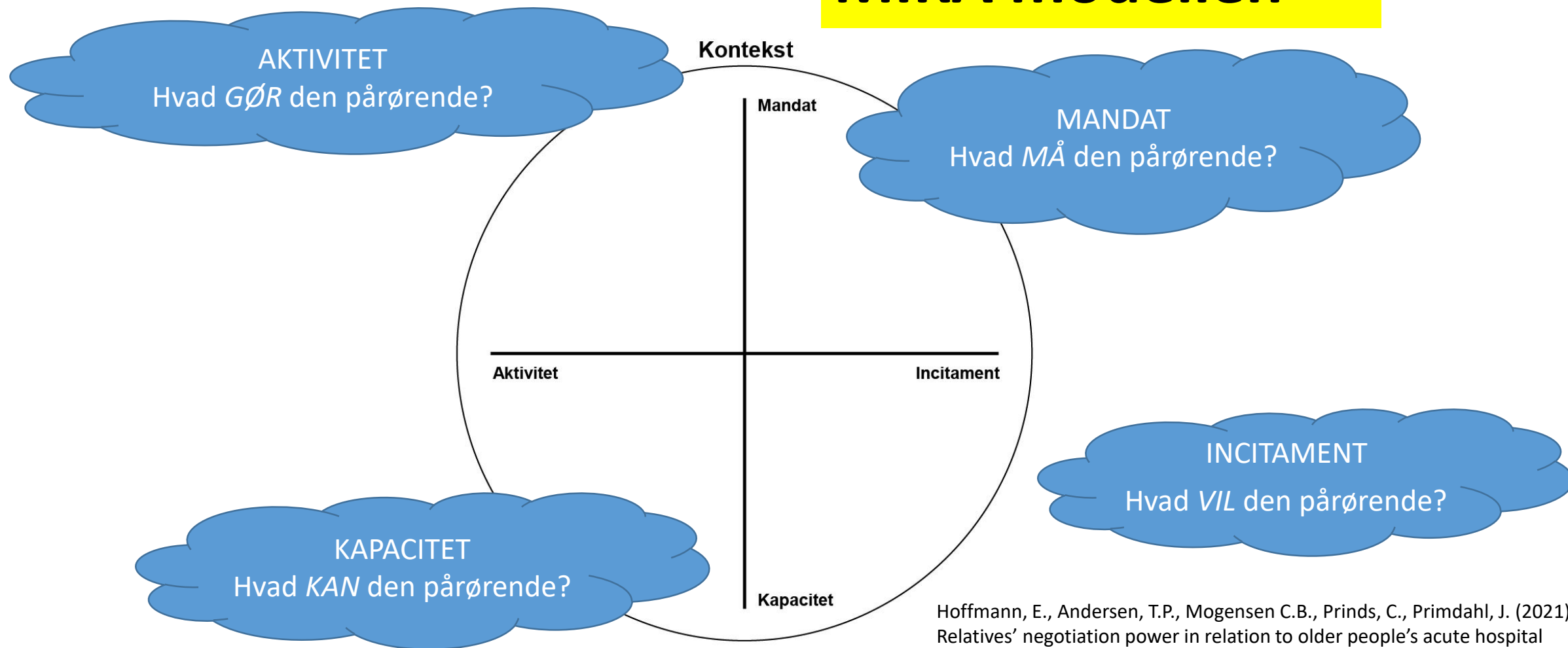

Fire elementer, der tilsyneladende har særlig betydning for pårørendes forhandlingskraft:

Mandat - Incitament - Kapacitet - Aktivitet

Forhandlingskraft

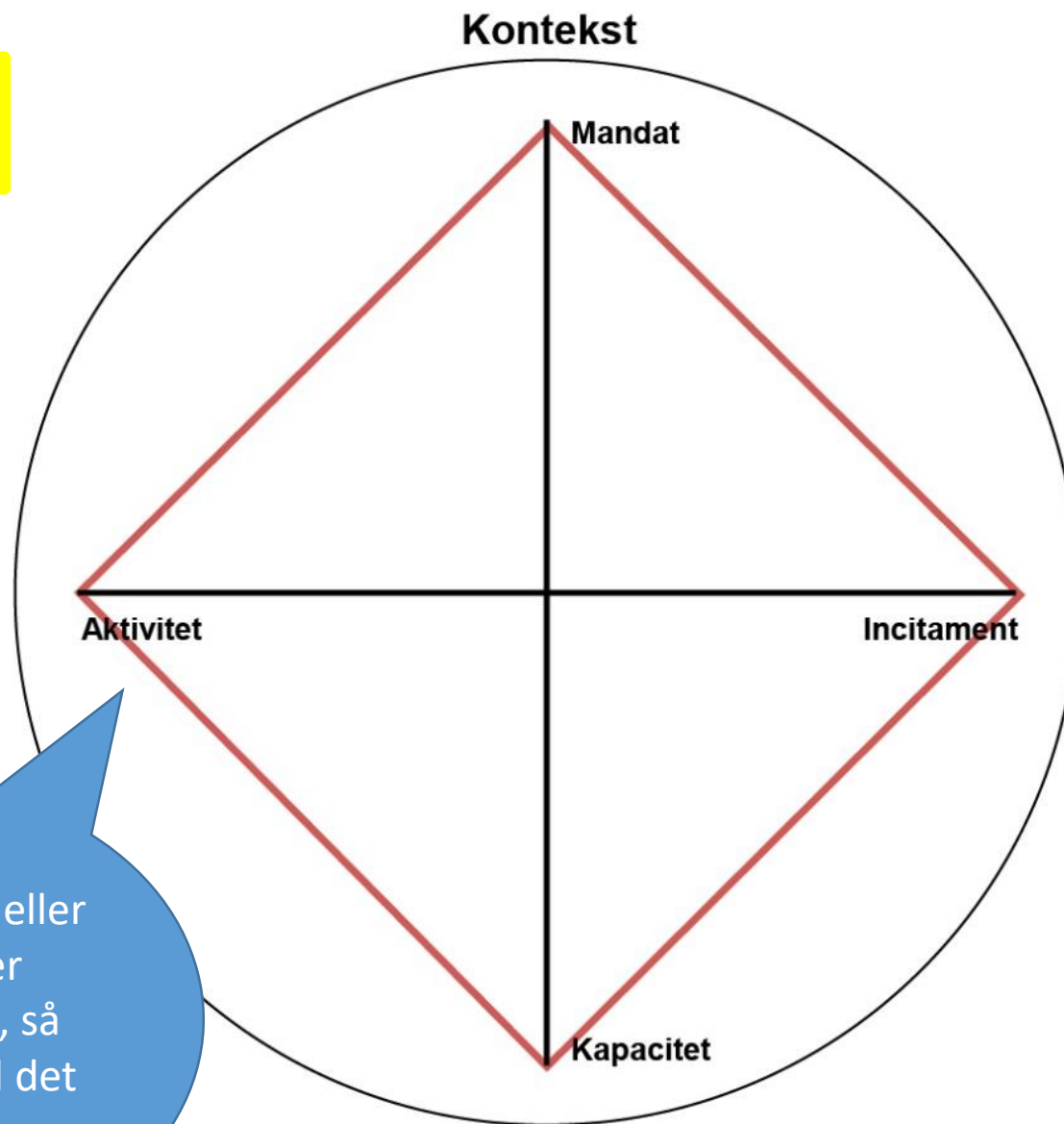
MIKA modellen

Hoffmann, E., Andersen, T.P., Mogensen C.B., Prinds, C., Primdahl, J. (2021) Relatives' negotiation power in relation to older people's acute hospital admission: A qualitative interview study. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 2021; 00:1-11.

Mor indlagt pga. dehydrering og opkastninger.

FLORA

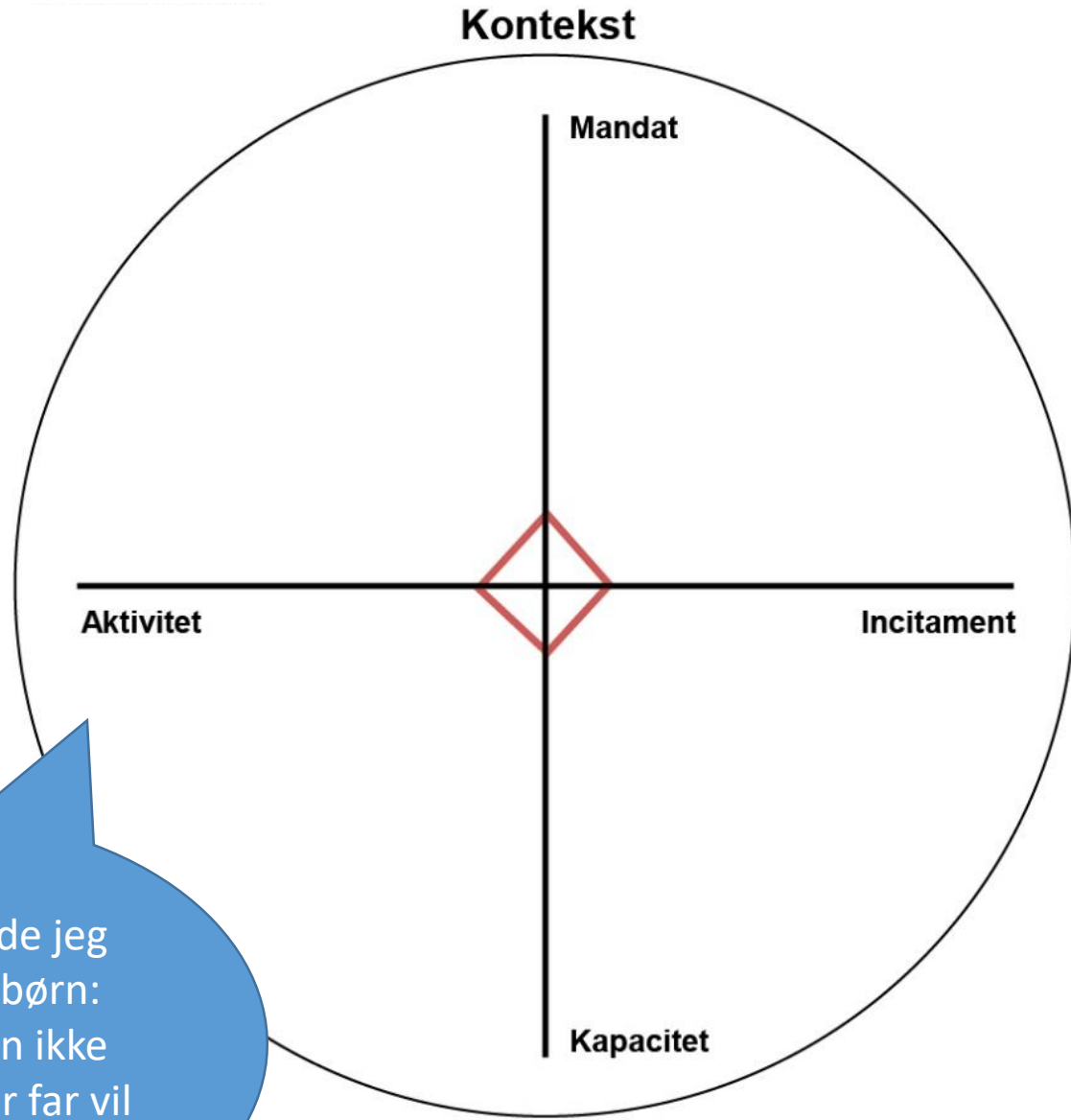
”Hvis der er et eller andet, jeg er utilfreds med, så ringer jeg med det samme”.

STÆRK FORHANDLINGSKRAFT

Ægtefælle indlagt pga. dårlig almen tilstand relateret til en livstruende diagnose.

DAGNY

”Men det sagde jeg også til mine børn: ”Jamen jeg kan ikke gøre for det, for far vil ikke have det”.

MINDRE STÆRK FORHANDLINGSKRAFT

HVAD FORHANDLER PÅRØRENDE OM?

ADGANG

TILGÆNGELIGHED

PERSPEKTIV

ANERKENDELSE AF PÅRØRENDES VIDEN

